

האבולוציה המאוחרת יותר של הדת

כחלק מן ההתנסות האבולוציונית שלו, הייתה לאדם דת ממקור טבעי הרבה בטרם התרחשו באורנטיה התגליות שיטתיות כלשהן. ואולם, הדת הזו ממקור טבעי הייתה כשלעצמה תוצאת המתת העל-חייתית אשר ניתנה לאדם. הדת האבולוציונית צמחה לאיטה לאורך אלפי השנים של נתיבתה ההתנסותית של האנושות, וזאת הודות לסעד של ההשפעות הבאות, הפועלות על ובתוככי האדם הפרא, האדם הברברי והאדם המתורבת:

1. המסייעת של הפולחן – ההופעה בתודעה החייתית של פוטנציאלים על-חייתיים לתפישת המציאות. ניתן לכנות זאת בשם האינסטינקט האנושי הקדום כלפי האלוהות.

2. המסייעת של הבינה – ההופעה בדעת סוגדת של הנטייה להכווין את הערצתה בערוצי ביטוי גבוהים יותר ולעבר מושגים הולכים ומתרחבים בהתמדה של מציאות של אלוהות.

3. רוח הקודש – זו היא המתת התחילית של דעת-העל, ולעולם היא מופיעה בכל האישיות האנושיות של ממש. סעד זה, עבור הדעת המשתוקקת לסגוד והכמהה לתבונה, יוצר את היכולת להגשמתה-עצמית של ההשערה על אודות ההישרדות האנושית, הן כמושג תיאולוגי והן כהתנסות אישית ממשית ועובדתית.

פעולתם המתואמת של שלושת הסעדים האלוהיים הללו מספיקה בהחלט על-מנת לאתחל את צמיחת הדת האבולוציונית ולקדמה בהתמדה. לאחר מכן מועצמות ההשפעות האלה על-ידי מכוונני מחשבה, השרפים ורוח האמת, וכל אלו מאיצים את קצב ההתפתחות הדתית. הסוכנויות האלה פועלות באורנטיה מזה זמן רב, והן תמשכנה לפעול בה כל עוד תישאר פלנטה זו בבחינת ספירה מיושבת. הרבה מן הפוטנציאל הטמון בסוכנויות האלוהיות האלה טרם קיבל הזדמנות ביטוי; הרבה יתגלה בעידנים אשר יבואו, כאשר תעפיל הדת של בני התמותה, שלב אחר שלב, אל עבר הפסגות הנשגבות של ערך מורוני ואמת של רוח.

1. טבעה האבולוציוני של הדת

עקבנו אחרי האבולוציה של הדת מראשית הפחד ורוחות הרפאים, מטה דרך שלבי התפתחות עוקבים רבים, לרבות אותם מאמצים אשר נעשו בתחילה על-מנת לכפות על הרוחות ולאחר מכן על-מנת לשדלן. הפְּטִישִׁים השבטיים צמחו לכדי טוטמים ואלים שבטיים; נוסחאות הקסם הפכו לתפילות המודרניות. ברית המילה, אשר בראשיתה הייתה בבחינת קורבן, הפכה להליך היגִיני.

לאורך ילדותם הפראית של הגזעים, התקדמה הדת למן פולחן הטבע ומעלה דרך פולחן רוחות הרפאים אל הפְּטִישִׁים. עם שחר הציוויליזציה, אימץ המין האנושי אמונות מיסטיות וסמליות יותר, ואילו כעת, עם התקרבותה לגיל בשלות, מבשילה האנושות עד שביכולתה להעריך דת של אמת, ואפילו עד כדי תחילתה של התגלות האמת עצמה.

הדת צומחת כתגובה ביולוגית של הדעת לאמונות רוחניות ולסביבה; הדת היא הדבר האחרון אשר משתנה או נכחד בגזע מסוים. הדת הינה האופן שבו החברה מתאימה עצמה, בכל תקופה, לכל מה שהוא מסתורי. כמוסד חברתי היא כוללת טקסים, סמלים, כתות, כתבים, מזבחות, אתרי קודש ומקדשים. המים הקדושים, המזכרות, הפְּטִישִׁים, הקמעות, המלבושים, הפעמונים, התופים

מסמך 92

והכהונה, כל אלו משותפים לכל הדתות. ולא ניתן להפריד לחלוטין את הדת האבולוציונית לגמרי מן הקסם או מן הכישוף.

מאז ומעולם המריצו המסתורין והעוצמה את הרגשות ואת הפחדים הדתיים, זאת בעוד שהרגשות תמיד שימשו כגורם התניה רב-עוצמה להתפתחותם. הפחד תמיד היווה את התמריץ הדתי הבסיסי. הפחד מוליד את אֵלֵיהָ של הדת האבולוציונית ומניע את טקסי הדת של המאמינים הפרימיטיביים. עם התקדמות הציוויליזציה, מסגלים יראת הכבוד, ההערצה, הכבוד והסימפטיה את הפחד, אשר ממשיך והופך מותנה על-ידי החרטה וההכאה על חטא.

עם אסיאתי אחד לימד כי "האל הינו מורא גדול"; וזו תוצאת צמיחתה של דת אבולוציונית לגמרי. ישוע, ההתגלות של הסוג הגבוה ביותר של חיים דתיים, הכריז כי "האל הינו אהבה".

2. הדת והמוסכמות

הדת הינה המוסד הקשיח והבלתי-מתפשר ביותר מבין כלל המוסדות האנושיים, אך היא אכן מסתגלת לאיטה להשתנות החברה. בסופו של דבר, הדת האבולוציונית אכן משקפת את המוסכמות המשתנות, אשר בתורן ייתכן שהושפעו מדת ההתגלות. לאט ובבטחה, אך בחוסר-רצון, אכן הולכת הדת (הפולחן) בעקבות הבינה – הידע המוכוון על-ידי היגיון ההתנסותי והמורא על-ידי ההתגלות האלוהית.

הדת דבקה במוסכמות; מה שהיה הינו קדום ולכאורה קדוש. אך ורק מסיבה זו, ולא מכל סיבה אחרת שהיא, שרדו חפצי אבן במשך זמן רב אל תוך עידן הברונזה ועידן הברזל. הצהרה זו מופיעה בכתובים: "ואם מִזְבֵּחַ אֲבָנִים תִּקֶּיֶם לִי, לֹא תִבְנֶהוּ גִזִּית, כִּי חֲרֹבֶךָ הַנֶּפֶת עָלַי, וְתִחַלְלֶהוּ." אפילו כיום מדליקים ההינדים את האש במזבח באמצעות מתקן פרימיטיבי להדלקת אש. לאורך קיומה של הדת האבולוציונית, החדשנות תמיד נחשבה לחילול הקודש. על המזון המשמש לקורבנות לא לכלול את המזון החדש, המיוצר, אלא את המעדנים הפרימיטיביים ביותר: "צלי-אש ומצות על מרורים". כל סוגי המנהגים החברתיים, ואפילו ההליכים המשפטיים, נאחזים בשיטות הישנות.

כאשר האדם המודרני מתפלא על העובדה שכתבי הקודש של דתות שונות מכילים דברים כה רבים אשר עלולים להיחשב כמגונים, עליו לעצור ולחשוב על כך שהדורות החולפים פחדו לסלק את מה שהחשיבו אבותיהם כקדוש וכמקודש. הרבה ממה שעשוי להיראות מגונה בעיני דור מסוים, נראה בעיני דורות קודמים כחלק מן המוסכמות המקובלות עליהם, ואפילו כטקס דתי מקובל. מחלוקות דתיות רבות נגרמו בשל הניסיונות הבלתי-נגמרים ליישב בין מנהגים קדומים הראויים לגינוי לבין ההיגיון החדש והמתקדם, הניסיונות למצוא תיאוריות מתקבלות על הדעת אשר מצדיקות את הנצחתן של אמונות דתיות במנהגים קדומים אשר אבד עליהם הכלח.

ואולם, יהא זה טיפשי לנסות ולהאיץ יתר על המידה את הצמיחה הדתית. גזע או אומה יכולים לספוג מדת מתקדמת כלשהי אך ורק את מה שעקבי ותואם למעמד האבולוציוני הנוכחי שלהם עצמם, בתוספת לגאונותם המוכוונת לשם הסתגלות. לכל התנאים החברתיים, האקלימיים, הפוליטיים והכלכליים נודעת השפעה על קביעת נתיב האבולוציה הדתית ועל קדמתה. המוסריות החברתית איננה נקבעת על-ידי הדת, כלומר על-ידי הדת האבולוציונית; דווקא צורותיה של הדת הן אלה אשר מוכתבות על-ידי המוסריות של הגזע.

הגזעים של האדם מקבלים עליהם דת חדשה ומזרה רק מן השפה אל החוץ; למעשה, הם מתאימים אותה למוסכמותיהם ולמערכות האמונות הנושנות שלהם. עובדה זו מודגמת היטב באמצעות שבט מסוים בניו-זילנד אשר כוהניו, לאחר שקיבלו לכאורה את הנצרות, התוודו מייד כי קיבלו במישרין התגלויות מגבריאלי אשר הגדירו שבט זה ממש כעם הסגולה של האל; כמו כן

הורו הכהנים כי יותר לבני השבט להמשיך וליהנות ממתינות במערכות היחסים המיניות הרופפות, ולהמשיך ולנהוג בהתאם למנהגיהם הנושנים הרבים הראויים לגינוי. ומיד עברו כלל הנוצרים החדשים לסוג זה של נצרות תובענית פחות.

בזמן כזה או אחר קידשה הדת סוגי התנהגות סותרים ובלתי-עקביים שונים, ובזמן כזה או אחר היא אישרה למעשה כמעט את כל מה שנחשב היום לבלתי-מוסרי ולחטא. מצפון שלא למד מניסיון ואיננו מגובה בהיגיון לעולם לא הנחה, ולעולם לא יוכל להנחות, בבטחה ובמהימנות את ההתנהגות האנושית. המצפון איננו קול אלוהי אשר דובר אל נשמת האדם. הוא פשוט סך כל תוכנן המוסרי והאתי של המוסכמות בשלב קיום נוכחי מסוים; הוא פשוט מייצג את אידיאל התגובה אשר הגה האדם בכל מערכת נתונה של נסיבות.

3. טבעה של הדת האבולוציונית

מחקר הדת האנושית הינו בחינתם של רבדי החברה נושאי המאובנים של עידני העבר. המוסכמות של האלים האנתרופומורפיים מהווים שיקוף אמיתי למוסריות האנשים אשר הגו לראשונה אלוהויות מעין אלה. הדתות והמיתולוגיות הקדומות משקפות נאמנה את אמונותיהם ואת מסורותיהם של עמים אשר נמוגו אל האפלה לפני זמן רב. מנהגי הכת הנושנים הללו שורדים לצד מנהגים כלכליים והתפתחויות חברתיות חדשים יותר, ומובן כי חוסר העקביות הגס שלהם נראה לעין. שרידיה של הכת מציירים תמונה נאמנה של דתות הגזע של העבר. זכרו תמיד כי הכתות לא נוצרות על-מנת לגלות אמת, אלא על-מנת להפיץ את אמונותיהן.

מאז ומעולם עסקה הדת בעיקר בטקסי פולחן, בריטואלים, בקיום-מצוות, בטקסים ובדוגמות. על-פי-רוב, העיבה עליה אותה שגיאה אשר גורמת תמיד לצרות, האשליה על אודות העם הנבחר. הרעיונות הדתיים העיקריים על אודות הלחשים, ההשראה, ההתגלות, הפיוס, החרטה, הכפרה, הבקשה עבור האחר, הקורבנות, התפילה, ההתוודות, הסגידה, ההישרדות שלאחר המוות, טקסי הקודש, הריטואלים, הכופר, הגאולה, הפדיון, הברית, חוסר הטוהר, ההיטהרות, הנבואה, החטא הקדמון – כולם כאחד חוזרים לאחור אל הימים המוקדמים של הפחד הקדמון מפני רוחות הרפאים.

הדת הפרימיטיבית הינה לא פחות ולא יותר מאשר המאבק לקיום חומרי, אשר הורחב כך שיכלול את הקיום שמעבר לקבר. המצוות של אמונה מעין זו מייצגות את הרחבתו של מאבק הקיום העצמי אל המרחב של עולם בדיוני של רוחות-רפאים ושל רוחות. ואולם, היו זהירים בשעה שאתם מתפתים לבקר את הדת האבולוציונית. זכרו כי זה הדבר אשר אירע; זכרו שזוהי עובדה היסטורית. ועוד זכרו כי עוצמתו של רעיון כלשהו איננו טמון במידת הביטחון או האמת שבו, אלא דווקא במידת החיות שבה הוא קוסם לאדם.

הדת האבולוציונית איננה מותירה מקום לשינוי או לתיקון; שלא כמדע, היא איננה מאפשרת את התיקון המדורג שלה עצמה. הדת המתפתחת מקבלת ממאמיניה כבוד משום שאלו מאמינים כי היא הינה האמת; "האמונה המסורה פעם אחת לקדושים" חייבת להיות, מבחינה תיאורטית, הן סופית והן מהימנה. הכת מתנגדת להתפתחות משום שקדמה אמיתית תגרום בוודאי לשינוי או להרס של הכת עצמה; ולפיכך לעולם נדרש לכפות עליה את השינוי.

אך ורק שתי השפעות יכולות להתאים ולרומם את הדוגמות של הדת הטבעית: הלחץ של המוסכמות, המתקדמות לאיטן, וההארה, אחת לתקופה, של ההתגלות התקופתית. ואין זה מוזר שהקדמה נעה לאיטה; בימי קדם, להיות מתקדם או חדשני פירושו של דבר היה לקבל גזר דין מוות באשמת כישוף. הכת מתקדמת לאיטה בעידנים אשר משכם שנות-דור ובמחזורים ארוכים עד למאוד. אך היא אכן מתקדמת. האמונה האבולוציונית ברוחות רפאים הניחה את היסוד

לפילוסופיה של דת התגלות אשר תהרוס, בסופו של דבר, את האמונה הטפלה אשר ממנה הגיחה.

הדת הגבילה את ההתפתחות החברתית באופנים רבים, ואולם, אלמלא הדת לא היו מתקיימים לאורך זמן לא המוסר ולא האתיקה; לא הייתה מתקיימת כל ציוויליזציה ראויה לשמה. הדת שימשה כאם לתרבות לא-דתית מרובה: הפיסול החל את דרכו בהכנת אלילים, הארכיטקטורה בבניית מקדשים, השירה בלחשים, המוזיקה במזמורי הפולחן, הדרמה במשחק אשר מטרתו לבקש הנחיה מן הרוחות, והריקוד בפסטיבלי הפולחן העונתיים.

ואולם, בעודנו מסבים את תשומת הלב לעובדה שהדת הייתה נחוצה להתפתחותה של הציוויליזציה ולשימורה, ראוי כי תירשם לפנינו העובדה שהדת הטבעית פגעה והגבילה רבות את הציוויליזציה אשר אותה קידמה ושימרה בדרכים אחרות. הדת עיכבה את הפעילויות התעשייתיות ואת ההתפתחות הכלכלית; היא השתמשה באופן בזבני בכוח העבודה ובאופן פזרני בהון; לא תמיד היא סייעה בעד המשפחה; לא תמיד היא קדמה כראוי את השלום ואת הרצון הטוב; לעיתים היא הזניחה את החינוך ועיכבה את המדע; והיא רוששה שלא כראוי את החיים למען העשרתו, לכאורה, של המוות. ואכן, הדת האבולוציונית, הדת האנושית, אשמה בכל אלו ובשגיאות, בטעויות, ובמשגים רבים נוספים; ואף-על-פי-כן, היא אכן שימרה אתיקה תרבותית, מוסריות מתורבתת ואחדות חברתית, ואפשרה לדת ההתגלות, המאוחרת יותר, לפצות על רבים מן החסרונות האבולוציוניים הללו.

הדת האבולוציונית הייתה המוסד האנושי היקר ביותר, ובה בעת היעיל בעליל בהשוואה לכך. ניתן להצדיק את הדת האנושית אך ורק לאור הציוויליזציה האבולוציונית. אלמלא היה האדם פרי ההרקעה של האבולוציה החייתית, כי אז לא ניתן היה להצדיק נתיב התפתחות דתית שכזה.

הדת אפשרה את צבירת ההון; היא טיפחה עבודה מסוגים מסוימים; הפנאי אשר רכשו הכוהנים קידם את האמנות ואת הידע; בסופו של דבר, הגזע הרוויח רבות כתוצאה מכל השגיאות המוקדמות האלה בטכניקת האתיקה. השמאנים – ההגונים שביניהם כמו גם הרמאים – היו יקרים להחריד, אך היו שווים כל מחיר. המקצועות המלומדים והמדע עצמו הגיחו מסדרי הכהונה הטפיליים. הדת טיפחה את הציוויליזציה וסיפקה המשכיות חברתית; היא היוותה את כוח השיטור המוסרי של כל הזמנים. הדת סיפקה את אותה משמעת ושליטה-עצמית אנושיות אשר הפכו את החוכמה לאפשרית. הדת הינה כשוט היעיל של האבולוציה, אשר מצליף ודוחק ללא רחם באנושות העצלה והסובלת החוצה מן המצב הטבעי של הרפיון האינטלקטואלי, וקדימה ומעלה אל רמות ההיגיון והחוכמה הגבוהות יותר.

ונדרש להמשיך לזקק ולהאדיר ללא הרף את המורשת הקדושה של ההעפלה מעולם החי, את הדת האבולוציונית, וזאת באמצעות הצנזורה המתמשכת של דת ההתגלות ובאמצעות כבשן האש של המדע האמיתי.

4. מתנת ההתגלות

ההתגלות הינה אבולוציונית, אך לעולם היא מדורגת. בחלוף עידני ההיסטוריה של עולם, מתרחבות התגלויות הדת בהתמדה והופכות נאורות יותר ויותר. זוהי משימתה של ההתגלות לסווג ולצנזר את דתות האבולוציה העוקבות. ואולם, אם נדרשת ההתגלות להשביח ולרומם את דתות האבולוציה, כי אז חייבות התגלויות אלוהיות מעין אלה להציג לימוד אשר איננו מרוחק יתר-על-המידה מן החשיבה ומן התגובות של העידן שבו הן מוצגות. לפיכך, ההתגלות לעולם חייבת לשמור על קשר עם האבולוציה, ואכן כך היא עושה. על דת ההתגלות להיות תמיד מוגבלת ליכולת הקליטה של האדם.

מסמך 92

ואולם, מבלי להתחשב בקשר או במקור הגלויים לעין, דתות ההתגלות תמיד מתאפיינות באמונה באלוהות כלשהי בעלת ערך סופי, ובמושג כזה או אחר של הישרדות זהות האישיות לאחר המוות.

הדת האבולוציונית הינה רגשנית ואיננה לוגית. היא הינה תגובתו של האדם לאמונה בעולם היפותטי של רוחות רפאים ורוחות – רפלקס האמונה האנושי, אשר מתרגש בשל התגשמותו של הלא נודע והפחד ממנו. דת ההתגלות מוצעת על-ידי עולם הרוח האמיתי; היא הינה תשובת הקוסמוס בעל אינטלקט-העל לרעב בן התמותה המבקש להאמין באלוהויות אוניברסאליות ולהתלות בהן. הדת האבולוציונית מציגה את הליכתה של האנושות סחור-סחור בחיפוש אחר האמת; דת ההתגלות הינה אותה אמת ממש.

אירועים רבים של התגלות דתית התרחשו, אך רק לחמישה מהם נודעה משמעות תקופתית. ואלו היו כדלקמן:

1. *הלימוד של דאלאמטיה*. מאה החברים הגשמיים של סגל הנסיך קאליגאסטיה היו הראשונים אשר הכריזו באורנטיה על המושג האמיתי של המקור והמרכז הראשון. התגלות מורחבת זאת על אודות האלוהות נמשכה במשך למעלה משלוש-מאות אלף שנה, עד אשר הופסקה לפתע בשל הפרישה הפלנטארית ובשל שיבושה של תכנית הלימוד. למעט עבודתו של ואן, השפעתה של ההתגלות הדאלאמטית אבדה כמעט לחלוטין לעולם כולו. ואפילו הנודים שכחו את האמת הזו עד לזמן הגעתו של אדם. מכל אלו אשר קיבלו את הלימוד של חבורת המאה, האדם האדום החזיק בהן במשך הזמן הממושך ביותר, ואולם, הרעיון של הרוח הגדולה היה בבחינת מושג מעורפל בלבד בדת של האינדיאנים של אמריקה עד אשר המגע עם הנצרות הבהיר וחזק אותו במאוד.

2. *הלימוד העדני*. אדם וחווה הציגו שוב בפני העמים האבולוציוניים את המושג של אבי הכול. השיבוש אשר חל בעדן הראשונה הפסיק את מהלכה של ההתגלות האדמית עוד בטרם החלה במלואה. ואולם, הלימוד של אדם, אשר הופסק, נמשך בידי הכוהנים בני שת, וכמה מן האמיתות האלה מעולם לא אבדו לחלוטין לעולם. כלל המגמה של האבולוציה של הדתות בלבאנט הותאמה על-ידי הלימוד של בני שת. ואולם, עד לשנת 2500 לפני הספירה, איבדה האנושות במידה רבה את הקשר להתגלות אשר הוצגה בימיה של עדן.

3. *מלכי-צדק איש שלם*. בן זה לעת-חירום של נבאדון חנך את התגלות האמת השלישית באורנטיה. עיקרי המצוות אשר נכללו בלימוד שלו היו אמון ואמונה. הוא לימד כי יש לתת אמון בחסדו הכול-יכול של האל והכריז כי האמונה הייתה האופן שבו רכש האדם את חסדו של האל. בהדרגה התמזג הלימוד שלו עם אמונותיהן ועם מנהגיהן של הדתות האבולוציוניות השונות, עד שלבסוף התפתח לכדי אותן מערכות תיאולוגיות אשר התקיימו באורנטיה בתחילת האלף הראשון שלאחר הספירה.

4. *ישוע מנצרת*. מיכאל המשיח הציג בפעם הרביעית באורנטיה את המושג של האל כאב האוניברסאלי, ובאופן כללי, שרד הלימוד שלו עד עצם היום הזה. המהות של הלימוד שלו הייתה *אהבה ושירות*, הסגידה האוהבת אשר מעניק מרצונו בן ברוא מתוך הכרה בסעד האוהב של האל, אביו, וכתגובה לסעד זה; השירות מתוך רצון חופשי אשר מעניקים בנים ברואים שכאלה לאחיהם, מתוך הכרה של שמחה כי אגב מתן שירות זה הם משרתים כך גם את האל האב.

5. *המסמכים של אורנטיה*. המסמכים, אשר זהו אחד מהם, מהווים את מצגת האמת האחרונה לבני התמותה של אורנטיה. מסמכים אלו נבדלים מכל ההתגלויות אשר קדמו להם בכך שאינם מעשי ידיה של אישיות יקום אחת ויחידה, אלא מצגת משולבת מטעם הוויות רבות. ואולם, כל התגלות אשר הינה פחותה מהגעה לאב האוניברסאלי עצמו לעולם לא תוכל להיות שלמה. כל

מסמך 92

הסעדים השמימיים האחרים אינם יותר מאשר חלקיים, חולפים ומותאמים למעשה לתנאים המקומיים בזמן ובמרחב. ובעוד שהודאה מעין זו עלולה להפחית מן העוצמה ומן הסמכות המיידית של כל ההתגלויות כולן, בשלה העת באורנטיה להכרזת הכרזות כנות מעין אלה, ואפילו תוך לקיחת סיכון בכך שבעתיד תיחלש השפעתה וסמכותה של התגלות זו, המאוחרת ביותר מבין התגלויות האמת לבני התמותה של אורנטיה.

5. מנהיגי הדת הכבירים

בדת האבולוציונית נתפשים האלים כאילו הם מתקיימים בדמות האדם; במסגרת דת ההתגלות לומדים בני האדם כי הם בניו של האל – ואפילו נוצרו בדמות סופית של אלוהיות; ובאמונות המשולבות אשר מורכבות מלימוד ההתגלות ומתוצרי האבולוציה, מושג האל הינו מזיגה של הדברים הבאים:

1. רעיונותיהן משכבר הימים של הכתות האבולוציוניות.

2. רעיונותיה הנשגבים של דת ההתגלות.

3. השקפותיהם האישיות של מנהיגי הדת הכבירים, נביאיה ומוריה של האנושות.

מרבית תקופות הדת הכבירות נחנכו בתקופת חייה ולימודה של אישיות יוצאת-דופן כלשהי; מקורן של רוב התנועות המוסריות הראויות בהיסטוריה נעוץ במנהיגות. ובני האדם תמיד נטו להעריץ את המנהיג, ואפילו תוך הקרבת הלימוד שלו עצמו; לסגוד לאישיותו, אפילו תוך איבוד הקשר לאמיתות שעליהן הכריז. וזאת לא בלי סיבה; בלבם של האדם האבולוציוני שוכנת כמיהה אינסטינקטיבית לסיוע מלמעלה וממערב. תשוקה זו תוכננה להקדים את הופעתם בכדור הארץ של הנסיך הפלנטארי, ומאוחר יותר – של הבנים החומריים. באורנטיה נמנעו מן האדם המנהיגים והשליטים העל-אנושיים אלו, ולפיכך הוא מבקש כל העת להשלים לעצמו את אשר הפסיד, בכך שהוא עוטף את מנהיגיו האנושיים באגדות אשר טוענות למקורות על-טבעיים ולקריירות מופלאות.

בני גזעים רבים סברו כי מנהיגיהם נולדו מרחם בתולה; הקריירות שלהן שזורות במאורעות מופלאים רבים, ותמיד מצפות הקבוצות האלה לשובם של מנהיגיהם. במרכז אסיה עדיין ממתינים בני השבטים לשובו של ג'ינגיס חאן; בטיבט, בסין ובהודו, זהו הבודהה; באסלאם זה מוחמד; בקרב האינדיאנים באמריקה היה זה הסונאגין אונאמונאלונטון; אצל העברים, ככלל, הייתה זו חזרתו של אדם כשליט חומר. בבבל הנציח האל מֶרְדּוּך את האגדה על אודות אדם, את הרעיון של בן האל, החוליה המקשרת בין האדם לבין האל. לאחר הופעתו של אדם על-פני כדור הארץ נפוצו בקרב גזעי העולם אלו המכונים בני האל.

ואולם, בלא תלות ביחס של יראת הכבוד של האמונה הטפלה אשר בה הם החזיקו לעיתים קרובות, עובדה היא כי המורים הללו שימשו כאישיות הזמן אשר היו נקודות המשען שעליהן התבססו מנופי אמת ההתגלות לשם קידום המוסר, הפילוסופיה והדת של האנושות.

במיליון השנים של ההיסטוריה האנושית באורנטיה, היו מאות על-גבי מאות של מנהיגי דת, מאונאגר ועד לגורו נאנאק. במשך הזמן הזה חלו עליות ומורדות רבים בזרימת האמת הדתית ובאמונה הרוחנית; ובעבר זוהתה כל התחדשות בדת באורנטיה עם חייו ולימודו של מנהיג דתי כלשהו. בשעה שהננו בוחנים את המורים של התקופות האחרונות, ייתכן שיהא זה לעזר אם נחלקם לשבע תקופות הדת העיקריות בתר-אדם באורנטיה:

מסמך 92

1. *תקופתם של בני שתי*. הכוהנים בני שתי, כפי שהתארגנו מחדש תחת הנהגתו של אֶמוֹסָאד, הפכו למוריה הגדולים של התקופה בתר-אדם. הם פעלו ברחבי ארצותיהם של האנדיטים, והשפעתם נשתמרה למשך הזמן הארוך ביותר בקרב היוונים, השומרים וההינדים. בקרב האחרונים הם המשיכו עד עצם היום הזה, בדמות הברהמנים של הדת ההינדית. בני שתי ומאמיניהם מעולם לא איבדו לחלוטין את מושג השילוש אשר התגלה על-ידי אדם.

2. *תקופת המיסיונרים של מלכי-צדק*. הדת באורנטיה התחדשה במידה רבה הודות למאמציהם של אותם מורים אשר גויסו לשירות בידי מאקיוונטה מלכי-צדק, כאשר הוא חי ולימד בשלם כמעט אלפיים שנה לפני ישוע. המיסיונרים הללו הכריזו על האמונה כמחיר הנדרש לקבלת חסדי האל, ואף-על-פי שהלימוד שלהם לא גרם להופעתה המיידית של דת כלשהי, הוא הניח את היסודות שעליהם בנו מורי-אמת מאוחרים יותר את הדתות של אורנטיה.

3. *התקופה בתר-מלכי-צדק*. אף כי הן אֶמְנֶמוֹפֿ והן אֶחְנָתוֹן לימדו בתקופה זו, הגאון הדתי יוצא הדופן של התקופה בתר-מלכי-צדק היה מנהיגה של קבוצת בדווים בלבנט והמייסד של הדת העברית – משה. משה לימד מונותאיזם. כה אמר משה: "שִׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ, אֲדֹנָי אֶחָד." "אֲדֹנָי הוּא הָאֱלֹהִים, וְאֵין אֱלֹהִים בְּלֹתוֹ." הוא ביקש בהתמדה לעקור מן השורש מקרב בני עמו את כל שרידי כת רוחות הרפאים, ואפילו ציווה על גזר דין מוות לאלו אשר עסקו בה. המונותאיזם של משה סולף על-ידי אלו אשר הגיעו בעקבותיו, ואולם בזמנים מאוחרים יותר הם אכן שבו להרבה מן הלימוד שלו. גדולתו של משה הייתה טמונה בחוכמתו ובתבונתו. אנשים אחרים ניחנו במושגים גדולים יותר של האל, אך מעולם לא הצליח איש לגרום לכמות כה גדולה של אנשים לאמץ אמונות כה מתקדמות מעין אלה.

4. *המאה השישית לפני ישוע*. במאה הזו, אחת מן המאות הגדולות ביותר בהקשר של התעוררות דתית אשר נחו באורנטיה מאז ומעולם, קמו רבים להכריז על האמת. בין אלו אשר ראוי למנותם מצויים גְאוֹטְמָה, קונפוציוס, לאו-טסה, זרתוסטרא והמורים בני הג'ין. הלימוד של גאוטמה הפך נפוץ באסיה, ומיליונים מעריצים אותו בדמות הבודהה. קונפוציוס היווה עבור המוסריות של הסינים את מה שפלאטו היווה עבור הפילוסופיה היוונית, ואף כי ללימוד של שניהם היו השלכות דתיות, אם נדייק, לא זה ולא זה היו מורים דתיים; לאו-טסה חזה יותר מן האל בטאו מאשר חזו קונפוציוס באנושות או פלאטו באידיאלים. אף כי זרתוסטרא הושפע רבות מן המושג הנפוץ של הספיריטיזם הדואלי, הטוב והרע, בה בעת הוא בהחלט רומם את הרעיון של אלוהות נצחית אחת ושל נצחונם בסופו של דבר של האור על-פני החושך.

5. *המאה הראשונה לאחר ישוע*. כמורה של דת, ישוע מנצרת החל עם הכת שאותה ייסד יוחנן המטביל והתקדם ככל שיכול היה הרחק מן הצומות ומן המנהגים. למעט ישוע, היו פאולוס התרסי ופילון האֶלֶכְסַנְדְרוֹנִי מוריה הגדולים ביותר של תקופה זו. למושגיהם על אודות הדת נודע תפקיד חשוב באבולוציה של האמונה אשר נושאת את שמו של המשיח.

6. *המאה השישית לאחר ישוע*. מוחמד ייסד דת אשר הייתה נעלה על רבות מן האמונות הרווחות של תקופתו. הוא מחה כנגד דרישותיהן החברתיות של דתות הזרים וכנגד חוסר העקביות של החיים הדתיים של בני עמו שלו.

7. *המאה החמש-עשרה לאחר המשיח*. תקופה זו חזתה בשתי תנועות דתיות: הפיצול באחדות בנצרות במערב והסינתזה של דת חדשה במזרח. באירופה הגיעה הנצרות המוסדית לדרגת חוסר-גמישות אשר הפכה את המשך צמיחתה לבלתי-תואמת לאחדות. במזרח, שולבו על-ידי נאנאק ועל-ידי אלו אשר הגיעו לאחריו הלימוד של האיסלאם, ההינדואיזם והבודהיזם לכדי הסינתזה שהינה הדת הסיקית, אחת מן הדתות המתקדמות באסיה.

עתידה של אורנטיה יתאפיין ללא ספק בהופעת מורים של אמת דתית – אבהותו של האל והאחוזה שבין כל הברואים. ואולם, יש לקוות שמאמצייהם הנחוצים והכנים של נביאי עתיד אלו יכוונו פחות אל-עבר חיזוקן של החומות הבין-דתיות ויותר אל-עבר העצמתה של האחוזה הדתית של הסגידה הרוחנית בקרב מאמיניהן הרבים של התיאולוגיות האינטלקטואליות השונות המאפיינות כל-כך את אורנטיה של שטניה.

6. הדתות המשולבות

הדתות של המאה העשרים באורנטיה מציגות מחקר מעניין של האבולוציה החברתית בדחף הפולחן של האדם. אמונות רבות התקדמו אך מעט למן ימי כת רוחות הרפאים. כקבוצה, אין לבני הפיגמים מאפריקה שום תגובות דתיות, אף כי אחדים מהם מאמינים במקצת בסביבה של רוחות. הם מצויים כיום במקום שבו נמצא האדם הפרימיטיבי בתחילת האבולוציה של הדת. האמונה הבסיסית של הדת הפרימיטיבית הייתה בהישרדות שלאחר המוות. הרעיון של סגידה לאל אישי מעיד על התפתחות אבולוציונית מתקדמת, ואפילו על השלב הראשון של התגלות. בני הדייֶאק פיתחו אך ורק את המנהגים הדתיים הפרימיטיביים ביותר. לאסקימוסים ולאינדיאנים של אמריקה של הזמנים המאוחרים יותר, היו מושגים קלושים מאוד של האל; הם האמינו ברוחות רפאים והיה להם רעיון מעורפל של הישרדות מסוג כזה או אחר לאחר המוות. תושבי אוסטרליה של ימינו אנו מפחדים אך ורק מרוחות הרפאים, יראים מן החושך וסוגדים סגידה בסיסית לאבותיהם. בני הזולו מפתחים כעת דת של רוחות רפאים ושל קורבנות. שבטים אפריקניים רבים טרם התקדמו מעבר לשלב הפטיש של האבולוציה הדתית, למעט דרך עבודתם המיסיונרית של נוצרים ושל מוסלמים. ואולם, קבוצות מסוימות החזיקו לאורך זמן ברעיון של המונותאיזם, קבוצות כמו התֶראקים בעבר, אשר אף האמינו בחיי נצח.

באורנטיה מתקדמות הדת האבולוציונית ודת ההתגלות זו לצד זו, בעודן מתמזגות ומתאחדות על-מנת ליצור את המערכות התיאולוגיות המגוונות אשר אותן ניתן למצוא בעולם בה בעת שמסמכים אלו מוכתבים. ניתן למנות את הדתות האלה, הדתות של המאה העשרים באורנטיה, כדלקמן:

1. הינדואיזם – הדת העתיקה ביותר.

2. הדת העברית.

3. בודהיזם.

4. התורה של קונפוציוס.

5. האמונות הטאואיסטיות.

6. דת זרתוסטרא.

7. שינטו.

8. ג'ייניזם.

9. נצרות.

10. איסלאם.

הדתות המתקדמות ביותר של ימי קדם היו היהדות וההינדואיזם, וכל אחת מהן השפיעה רבות על מהלך ההתפתחות הדתית במערב ובמזרח, בהתאמה. הן ההינדים והן העברים האמינו שעל דתותיהם נחה השראת הרוח, ושהן הינן דתות של התגלות, וכמו כן הם האמינו כי כל הדתות האחרות הינן צורות מנוונות של דת האמת האחת.

הודו מחולקת בין ההינדים, הסיקים, המוסלמים והג'יין, וכל אחד מאלו מציג את האל, את האדם ואת היקום באופן השונה שבו הגו אותם. סין דבקה בלימוד הטאואיסטי ובלימוד של קונפוציוס; דת השינטו נהוגה ביפן.

הדתות הבינלאומיות והבין-גזעיות הגדולות הינן הדת העברית, הדת הבודהיסטית, הנצרות והאסלאם. הבודהיזם משתרע מסרי-לנקה ועד בורמה, דרך טיבט וסין ועד ליפן. דת זו הדגימה את יכולתה להתאים עצמה למוסכמותיהם של עמים רבים, במידה שרק הנצרות השתוותה לה.

הדת העברית כוללת את המעבר הפילוסופי מפוליתאיזם למונותאיזם; והיא מהווה חולייה אבולוציונית מקשרת בין דתות האבולוציה לבין דתות ההתגלות. העברים היו העם היחיד במערב אשר דבק באליו האבולוציוניים המוקדמים הישר עד לאל ההתגלות. ואולם, אמת זו לא התקבלה על-ידי רבים עד לימיו של ישעיה, אשר לימד שוב את הרעיון הממוזג על אודות אלוהות של גזע המשולבת עם הבורא האוניברסאלי: "אֲדֹנָי צְבָאוֹת, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדָּךְ; אַתָּה עֲשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ." ברגע נתון הייתה תמונה התקווה להישרדותה של הציוויליזציה במערב במושגים העבריים הנשגבים של הטוב ובמושגים ההלניים המתקדמים של היופי.

הדת הנוצרית הינה הדת הנסבה סביב חייו ותורתו של המשיח, בהתבסס על התיאולוגיה של היהדות, אשר הותאמה הלאה באמצעות ספיגת לימוד מסוים מן הדת של זרתוסטרא ומן הפילוסופיה היוונית, ונוסחה בעיקר על-ידי שלושה יחידים: פילון, פטרוס ופאולוס. מאז ימיו של פאולוס, דת זו חלפה דרך תמורות אבולוציה רבות והפכה כה מערבית עד כי עמים בלתי-אירופיים רבים רואים בנצרות, מטבע הדברים, התגלות מזוהה של אל מוזר המיועדת עבור זרים.

האסלאם מהווה חולייה דתית-תרבותית מקשרת בין צפון-אפריקה, הלבנט ודרום-מזרח אסיה. היו אלו התיאולוגיה היהודית והקשר שלה ללימוד הנוצרי המאוחר יותר אשר הפכו את האסלאם למונותאיסטי. חסידיו של מוחמד מעדו נוכח הלימוד המתקדם על אודות השילוש; הם לא היו מסוגלים להבין את הדוקטרינה על אודות שלוש אישיות אלוהיות ואלוהות אחת. תמיד קשה לגרום למוחות אבולוציוניים לקבל *לפתע פתאום* אמת התגלות מתקדמת. האדם הינו יצור אבולוציוני ובעיקרו של דבר עליו לקבל את דתו באמצעות טכניקות אבולוציוניות.

בזמן נתון, היווה פולחן הדורות הקודמים התקדמות מובחנת באבולוציה הדתית, ואולם, מדהים ומצער כאחד לראות את המושג הפרימיטיבי הזה מתקיים עדיין בסין, ביפן, ובהודו, ובינות לכל-כך הרבה דברים מתקדמים הרבה יותר, כדוגמת הבודהיזם וההינדואיזם. פולחן הדורות הקדומים במערב התפתח לכדי הערצתם של אלים לאומיים והענקת כבוד לגיבורי הגזע. במאה העשרים, דת לאומנית זו של הערצת גיבורים עורכת את הופעתה בדמות התנועות החילוניות והקיצוניות השונות אשר מאפיינות הרבה מן הגזעים ומן האומות במערב. נוכל למצוא הרבה מן הגישה הזו גם באוניברסיטאות הגדולות ובקהילות המתועשות הגדולות יותר של העמים דוברי האנגלית. הרעיון כי הדת אינה אלא "חיפוש במשותף אחר החיים הטובים," אינו שונה מאוד מן המושגים הללו. "הדתות הלאומיות" אינן אלא חזרה לפולחן הקיסר הרומי המוקדם ולשינטו – פולחן המדינה בדמות המשפחה הקיסרית.

7. האבולוציה הנוספת של הדת

לעולם לא תוכל הדת להפוך לעובדה מדעית. אכן, הפילוסופיה עשויה להתבסס על בסיס מדעי, ואולם הדת לעולם תיוותר או דת אבולוציונית או דת של התגלות, או שילוב אפשרי מסוים של השתיים, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בעולם כיום.

לא ניתן להמציא דתות חדשות; או שהן מתפתחות או שהן מתגלות *לפתע פתאום*. כלל הדתות האבולוציוניות אינן אלא ביטויים מתקדמים של האמונות הנושנות, התאמות והסתגלויות חדשות. הישן אינו חדל מלהתקיים; הוא מתמזג עם החדש, ממש כשם שהדת הסיקית הנצה ופרחה מן הקרקע ומן הצורות של ההינדואיזם, הבודהיזם, האסלאם וכתות נוספות בנוות התקופה. הדת הפרימיטיבית הייתה דמוקרטית עד מאוד; הפרא שאל או השאיל בקלות. אך ורק עם הגעתה של דת ההתגלות, החל להופיע האגואיזם התיאולוגי האוטוקרטי והבלתי-סובלני.

כל הדתות הרבות באורנטיה הינן טובות במידה שבה הן מביאות את האדם אל האל, ומביאות לאדם את ההכרה באב. הרעיון של אנשי דת לפיו אמונתם שלהם הינה האמת הינו רעיון מופרך מעיקרו; גישות מעין אלה מעידות יותר על יוהרה תיאולוגית מאשר על וודאות באמונה. אין דת באורנטיה אשר איננה יכולה ללמוד ולהפיק תועלת מכך שתספוג אל קרבה את הטוב ביותר שבאמיתות הקיימות בכל דת אחרת, וזאת משום שכולן מכילות אמת. טוב יעשו אנשי הדת אילו ישאלו משכניהם את מיטב האמונה הרוחנית החיה בהם, ולא יוקיעו אותם על הגרוע שבאמונותיהם הטפלות ועל טקסיהם המרופטים אשר שרדו.

כלל הדתות האלה הופיעו כתוצאה מהשוני בתגובה האינטלקטואלית של האדם להכוונה הרוחנית הזוהר שלו. הדתות האלה לעולם לא תוכלנה להשיג אחדות באמונות, בדוגמות ובטקסים – הואיל ואלו הינם אינטלקטואליים; ואולם, הן אכן יכולות להגשים – ויום אחד הן אכן תגשמה – אחדות של סגידת אמת לאבי הכול, משום שזאת הינה רוחנית, ולעולם נכון כי ברוח כל בני האדם הינם שווים.

דת הפרימיטיבית הייתה בעיקרה מודעות לערכי-חומר, ואולם הציוויליזציה מרוממת את ערכי הדת, משום שדת של אמת הינה ההקדשה של העצמי לשירות ערכים עליונים ובעלי-משמעות. ככל שהדת מתפתחת כך הופכת האתיקה לפילוסופיה של ערכי המוסר, והמוסריות הופכת למשמעת של העצמי בהתאם לאמות המידה של המשמעויות הגבוהות ביותר ושל הערכים הנעלים – אידיאלים אלוהיים ורוחניים. וכך הופכת הדת למסירות ספונטאנית מעודנת, ההתנסות החיה בנאמנות של האהבה.

על איכותה של דת מעידים הבאים:

1. רמות הערכים – הנאמנויות.
2. עומק המשמעויות – הרמה שבה היחיד רגיש להערכה האידיאליסטית של הערכים הגבוהים ביותר הללו.
3. עוצמת ההקדשה – שיעור ההתמסרות לערכים האלוהיים הללו.
4. התקדמותה ללא-עצור של האישיות בנתיב הקוסמי הזה של חיים רוחניים אידיאליסטיים, ההכרה בהיות בן האל וההתקדמות המדורגת והבלתי-נגמרת במעמד האזרחי ביקום.

מסמך 92

המשמעויות הדתיות מתקדמות בתודעה העצמית בשעה שהילד מעביר את רעיונותיו על אודות יכולת-הכול מהוריו אל האל. וכלל החוויה הדתית של ילד מעין זה תלויה בעיקרה באם היה זה הפחד אשר שלט במערכת היחסים שבין ההורה לילד או שהייתה זו האהבה. עבדים חוו מאז ומעולם קושי רב בהעברת פחדם מפני בעליהם אל המושגים של אהבת האל. על הציוויליזציה, המדע והדתות המתקדמות לשחרר את האנושות מפני אותם פחדים אשר נולדו מיראת תופעות הטבע. כמו כן, על ההארה הגדולה יותר לשחרר את בני התמותה המוחנכים מפני כל תלות במתווכים לשם ההתייחדות עם האלוהות.

שלבי הביניים הללו של היסוס עבודת האלילים במעבר מן ההערצה את האנושי והנראה אל האלוהי והבלתי-נראה, הינם בלתי-נמנעים, ואולם יש לקצר באמצעות המודעות לסעד המאפשר של הרוח האלוהית השוכנת. אף-על-פי-כן, הושפע האדם עד מאוד לא רק ממושגיו שלו עצמו על אודות האלוהות, אלא גם מאופי הגיבורים אשר אותם הוא בחר להוקיר. מצער ביותר להיווכח שאלו אשר באו לכבד את המשיח האלוהי אשר קם לתחייה, התעלמו מן האדם – הגיבור הנועז והאמיץ – ישוע בן יוסף.

האדם המודרני ניחן במודעות-עצמית הולמת באשר הדת, ואולם מנהגי הפולחן שלו הינם מבולבלים ואיבודו מכוחם בשל המטמורפוזה החברתית המואצת שלו וההתפתחויות המדעיות חסרות התקדים שלו. גברים ונשים חושבים רוצים בדת מוגדרת מחדש, ותביעה זו תחייב את הדת להעריך את עצמה מחדש.

על האדם המודרני מוטלת המשימה לערוך יותר התאמות-מחדש בערכים האנושיים במשך דור אחד מאשר אלה אשר נערכו במשך אלפיים שנה. וכל אלה משפיעות על גישתה של החברה כלפי הדת, הואיל והדת הינה צורת חיים כמו גם טכניקת מחשבה.

דת של אמת חייבת תמיד להיות, בעת ובעונה אחת, הן הבסיס הנצחי לכל הציוויליזציות המתמשכות והן הכוכב המכווין שלהן.

[הוצג על-ידי מלכי-צדק של נבאדון.]